

Espècies per avui, espècies per al demà

EL FULL DEL milà

3

sumari

Presentació • L'espècie • Estudi i seguiment: més vigilada que mai • També des de l'espai • Els grans perills: el verí i l'electrocució • Actuacions de conservació • Ajuda'ns a conservar-la

Edició: Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat, Govern de les Illes Balears
Text i fotografies: GOB i servei de Protecció d'Espècies
Dipòsit legal: PM-2519-2003 • Imprès a amadip.esment

Presentació

La silueta retallada del milà (Milvus milvus) sobre el cel blau de Mallorca i Menorca no és una imatge tan comuna com fa dècades. A les Gimnèsies la milana o milà ha estat lligada a l'home fa segles, mantenint una relació a vegades difícil però d'equilibri. És una espècie que necessita el paisatge agrari creat per l'home. El 2003 va ser declarada En Perill d'Extinció a les Illes Balears,

L'espècie

El plomatge és roig amb dues taques blanquinoses davall les ales, destaca la coa llarga i forçada. Alguns dels seus noms a Menorca fan referència. Si alguna cosa la fa atractiva no és "el vestit", sinó "milà forcany" o "coa de peix" en l'eleghància i la lleugeresa amb la que es desplaça sobre els camps.

No disposa de la força del voltor o la velocitat del falcò, però això ho ha resolt de manera eficaç. La milana és un planejador amb qualitats extraordinàries, vol pausat i alhora falaguer, gran capacitat per manio-brar amb la coa i excel·lent tècnica alar per aprofitar corrents sense esforç. Aquest vol té dos grans avantatges: és molt rentable energèticament i permet explorar espais oberts amb precisió. És bàsicament carrovyaire i també captura petits mamífers (rates i ratolins), aucells i insectes.

La seva àrea de distribució és reduïda: part d'Europa, petits indrets al nord d'Àfrica i algunes illes atlàntiques. A les illes mediterrànies és on més ha disminuït. És a un pas de l'extinció a Sardenya, Sicília i Balears. A les Canàries es va extingir fa 50 anys i a Espanya s'ha esvaït de moltes zones o ha minvat de forma dramàtica. La recessió a Menorca (135 parelles el 1987 per 12 el 2009), mostra la fragilitat de l'espècie. A Mallorca el descens també ha estat acusat si bé els darrers anys la població ha començat a incrementar-se fins arribar a les 23 colles territorials.

Nom: Milà, milana, milana pollera (Mallorca), Milà poller (Menorca)
Nom científic: *Milvus milvus*
Longitud: 60-66 cm
Envergadura: 175-195 cm
Pes: 700-1300 g
Coloració: Terròs a la part superior i terròs-roigenc a les inferiors.
Taca blanca a la part inferior de les ales.
Longevitat: 25 anys

Estudi i seguiment: més vigilada que mai

Dades del seguiment d'un dels exemplars

L'any 2000 el Govern de les Illes Balears inicià amb la col·laboració del GOB i de l'IME el marcatge de joves amb emissors i marques alars. Aquesta tècnica ajuda a conèixer multitud d'aspectes de la seva biologia i permet seguir als exemplars vius i també localitzar-los poc després de morir. Al laboratori s'identifiquen les causes, qüestió bàsica per prendre mesures correctores. Fins a 393 joves han estat marcats amb aquesta tècnica en ambdues illes els darrers 10 anys, el que proporciona valuosa informació per definir i millorar els esforços de conservació.

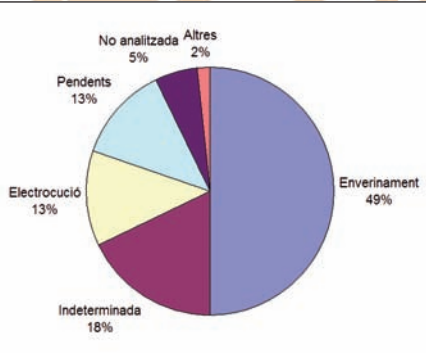
També des de l'espai

El 2009 també s'han equipat 5 milanes amb emissors de seguiment per satèl·lit, que permeten un control encara més acurat. Així poden ser localitzades gràcies als emissors Argos-Gps, que indiquen

amb total precisió la seva posició diverses vegades al dia. Aquest sistema de seguiment s'ha iniciat gràcies a la participació econòmica de la Fundación Biodiversidad. Les milanes poden ser controlades també visualment, gràcies a unes marques plàstiques alars que les identifiquen individualment, i qualsevol persona pot llegir-les amb un telescopi o prismàtics. Tots aquests sistemes es complementen i generen informació molt útil que està ajudant a la seva conservació.

Els grans perills : el verí i l'electrocució

Entre 2000 i 2009 ja s'han localitzat 56 milanes mortes. L'enverinament ha causat el 50% de les morts (28 exemplars), seguit de l'electrocució amb un 12,8% (7 exemplars) com a causes més importants. És evident idò, que per conservar l'espècie i que surti de la llista d'espècies el perill d'extinció, caldrà minvar la incidència d'aquestes causes i seguir-hi treballant.

Causas de mortalitat de la milana a les Illes

Les conseqüències del verí per l'home

L'ús de verí està tipificat al codi penal com a delictes i els darrers anys ja s'han dictat fortes penes. A Mallorca i Menorca hi ha hagut sentències de 10 mesos de presó, multes milionàries i vedats clausurats. L'ús de verí també pot tenir greus conseqüències per qui ho manipuli o qui l'ingereixi per accident. Els darrers anys centenars de cans (sobretot de caça) han mort enverinats de forma cruel i absurda.

L'alteració de l'habitat

La milana necessita pinars tranquils per criar i espais oberts per trobar aliment. A Mallorca està íntimament lligada als conreus de secà, pastures i guarets. La

transformació per ús residencial, l'abandonament agrícola i certes infraestructures redueixen l'hàbitat òptim de l'espècie i el de les seves preses. Si el verí i l'electrocució són les seves amenaces més immediates, el procés de transformació del camp mallorquí no juga al seu favor a mig i llarg termini.

Actuacions de conservació

Inspeccions a vedats

La Conselleria de Medi Ambient realitza inspeccions a vedats de caça amb l'objectiu de detectar l'ús d'esquers enverinats i informar als gestors del risc que suposa aquesta pràctica il·legal. Els darrers anys la Conselleria recerca verins amb cans especialitzats.

Correcció d'esteses elèctriques perilloses

Els darrers anys s'ha posat en marxa el projecte avilínia, que consisteix en la identificació, catalogació i correcció de torres perilloses per l'espècie. Conselleria de Medi Ambient, Gesa-Endesa i Ministeri de Medi Ambient hi col·laboren.

Punts d'alimentació suplementària

La Conselleria de Medi Ambient mantén diversos llocs d'alimentació per milanes i altres espècies. L'objectiu és reduir la seva presència a l'abocador de Son Reus i el seu entorn, on hi hauria més problemàtica de verí i electrocució. El Parc Natural de Llevant disposa de 2 d'aquests llocs.

Reintroducció al Parc Natural de Llevant

D'ençà l'any 2002 es duu a terme un projecte de reintroducció de l'espècie al Parc Natural de Llevant. L'objectiu és aconseguir en el futur un nucli reproductor estable a la zona de Llevant, on la milana criava fa 30 anys. Els darrers anys s'han alliberat joves amb la intenció que retornin a aquesta àrea a nidi-ficar una vegada arribin a adults. El 2009 ja ha criat la primera parella, que ha surat un poll. Enhorabona Artà!

Projecte de cria en captivitat

Existeix un projecte de cria en captivitat de milans, que no està contemplat al Pla de Recuperació, però que compta amb l'autorització

de la Conselleria de Medi Ambient i en el que participa el Consorci per a la Recupera-ció de la Fauna de les Illes Balears (CO-FIB), aportant exem-plars irrecuperables que arriben de les Ba-lears o d'altres comu-nitats autònomes. Les instal·lacions es troben al nucli zoològic de la fundació natura Parc. L'any 2010 compta amb 9 parelles repro-ductores. El funciona-ment d'aquest centre s'ha beneficiat del fi-nançament de la Fun-dación Biodiversidad, depenent del Ministeri de Medi Ambient.

Ajuda'ns a conservar-la

- Aportant qualsevol informació sobre l'espècie com avistaments, lectura de marques, sospites de cria, etc.

- Comunicant qualsevol agressió al seu hàbitat natural.

- Si sou propietaris d'una zona on hi ha milanes, podeu garantir la tranquil·litat del lloc i aportar aliment.

- Si localitzeu animals morts o esquers presumptament enverinats poseu-vos tot d'una en contacte amb els Agents del Medi Ambient a través del telèfon d'emergències 112.

Per qualsevol informació o dubte, contactau amb el servei de Protecció d'Espècies de la Conselleria de Medi Ambient (971 176800).

